FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT ANTONIO TIZZANO

föredraget den 30 mars 2006 [1]

I — Inledning

1. Genom två skilda beslut har Cour d'appel de Liège (nedan kallad Cour d'appel) och Tribunal de première instance de Liège (nedan kallad Tribunal de première instance), med stöd av artikel 234 EG, ställt flera frågor till domstolen om huruvida ett undantag från lokala skatter på drivkraft, som endast beviljas för motorer som används i kompressorstationer för naturgas, är förenligt med artiklarna 25 EG, 87 EG och 90 EG, samt om följderna av att det eventuellt fastställs att detta undantag är oförenligt med gemenskapsrätten.

1 — Originalspråk: italienska.

II — Tillämpliga bestämmelser

Gemenskapsrätten

2. För syftet med förevarande mål skall det först och främst erinras om artikel 87.1 EG. I denna artikel föreskrivs som bekant att stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, om inte annat föreskrivs i fördraget, är oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

3. Dessutom skall artikel 88.3 EG nämnas, i vilken det, såvitt är av intresse här, föreskrivs följande:

"Kommissionen skall underrättas i så god tid att den kan yttra sig om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder."

4. I förevarande mål är vidare artikel 25 EG av betydelse. I denna artikel föreskrivs följande:

"Tullar på import och export samt avgifter med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna. Detta förbud skall tillämpas även på tullar av fiskal karaktär."

5. Det skall slutligen erinras om artikel 90 EG, i vilken följande föreskrivs:

"Ingen medlemsstat skall, direkt eller indirekt, på varor från andra medlemsstater lägga interna skatter eller avgifter, av vilket slag de än är, som är högre än de skatter eller avgifter som direkt eller indirekt läggs på liknande inhemska varor.

Vidare skall ingen medlemsstat på varor från andra medlemsstater lägga sådana interna skatter eller avgifter som är av sådan art att de indirekt skyddar andra varor."

Den nationella rätten

Mål C-393/04

6. Den 13 december 1999 antog kommunstyrelsen i Seraing en förordning, genom vilken en skatt på drivkraft infördes (nedan kallad kommunalförordningen). Enligt denna förordning skall de industriföretag, affärsföretag, finansbolag eller jordbruksföretag som är etablerade på kommunens territorium erlägga en årlig skatt på motorer som används i verksamheten i de fabriker eller i de anläggningar som är knutna till detta territorium, oavsett bränsle eller energikälla. Skattebeloppet skall stå i proportion till den använda motorns drivkraft.

7. I artikel 3 i kommunalförordningen föreskrivs dock att vissa förhållanden undantas från denna skatt. I artikel 3.9 föreskrivs särskilt, och såvitt är av intresse här, att "motorer som används i kompressorstationer för naturgas för igångsättning av de kompressorer som skapar det tryck som krävs i gasledningarna" inte omfattas av skatten på drivkraft.

Mål C-41/05

8. Den 30 oktober 1998 och den 29 oktober 1999 antog regionstyrelsen i Liège en förordning (nedan kallad regionalförordningen), genom vilken en årlig skatt på drivkraft infördes.

9. Regionalförordningen har ett tillämpningsområde som är identiskt med tillämpningsområdet för den ovannämnda förordningen, som antagits av kommunen Seraing. I likhet med denna beskattas enligt regionalförordningen inte användningen av motorer i kompressorstationer för naturgas.

11. Air Liquide säkerställer, med hjälp av ett distributionsnät bestående av underjordiska ledningar med mycket högt tryck, transporten av industrigas från sina olika produktionsanläggningar i Belgien till sina kunder, som är etablerade i Belgien, Frankrike och Nederländerna.

12. Inom ramen för denna verksamhet driver Air Liquide en enhet för produktion av industrigas på kommunen Seraings territorium, beläget i provinsen Liège. I denna enhet ingår en kompressorstation, som behövs för att pumpa in gasen i speciella ledningar och göra det möjligt att transportera den.

Mål C-393/04

III — Bakgrund och förfarande

Inledning

10. Air Liquide är en industrikoncern som är specialiserad på produktion och transport av industrigas och medicinsk gas. Air Liquide Industries Belgium S.A. (nedan kallat Air Liquide) ingår i denna koncern.

13. Den 28 juni 2000 mottog Air Liquide från kommunen Seraing en begäran om betalning av ett belopp på 41 275 757 belgiska franc (BEF) (motsvarande 1 023 199,20 euro) för skatt på drivkraft för år 1999.

14. Genom skrivelse av den 22 september 2000 begärde Air Liquide hos kommunstyrelsen i Seraing omprövning av denna skatt. Klagomålet avslogs dock genom beslut av den 15 mars 2001.

15. Sökanden vände sig således till Tribunal de première instance i Liège och yrkade att beslutet skulle ogiltigförklaras. Sökanden anförde därvid bland annat att den ifrågavarande skatten är diskriminerande, eftersom företag som producerar och transporterar industrigas berörs av den, medan företag som transporterar naturgas undantas från denna skatt.

16. Den ovannämnda domstolen fastställde genom beslut av den 28 november 2002 att talan kunde upptas till sakprövning men ogillade talan. Air Liquide vände sig således till Cour d'appel som genom dom av den 15 september 2004 beslutade att vilandeförklara målet och att ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

"Skall ett undantag från skyldigheten att erlägga en kommunalskatt för drivkraft som endast gäller för motorer som används i naturgasstationer, och inte för motorer som används för annan industrigas, betraktas som ett statligt stöd i den mening som avses i artikel 87 [EG] i den konsoliderade versionen av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen?"

Mål C-41/05

17. Regionstyrelsen i Liège delgav, den 20 april 2000 och den 9 maj 2001, Air Liquide två beslut, i vilka företaget anmodades betala skatt på drivkraft för räkenskapsåren 1999 (verksamheten år 1998) och 2000 (verksamheten år 1999), till ett belopp av 4 744 980 BEF (motsvarande 117 624,98 euro) respektive 2 403 360 BEF (motsvarande 59 577,74 euro).

18. Eftersom Air Liquides invändning mot detta krav inte godtogs av de regionala myndigheterna i Liège, väckte företaget talan vid Tribunal de première instance och yrkade att beslutet om avslag skulle ogiltigförklaras. Air Liquide begärde samtidigt återbetalning av redan erlagda skatter, till ett totalt belopp på 30 788 100 BEF (motsvarande 763 217,06 euro).

19. Eftersom sökanden bland annat åberopade att skatten på drivkraft stod i strid med artiklarna 25 EG, 87 EG och 90 EG, beslutade Tribunal de première instance, genom dom av den 24 januari 2005, att vilandeförklara målet och att ställa följande frågor till domstolen:

"1) Skall ett undantag från skyldigheten att erlägga en regional skatt för drivkraft som endast främjar motorer som används i naturgasstationer, och inte motorer som används för annan industrigas, betraktas som ett statligt stöd i den mening som avses i artikel 87 i den konsoliderade versionen av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen?

2) Skall, i det fall föregående fråga besvaras jakande, den nationella domstolen vid vilken talan väckts av en skattskyldig som inte omfattas av undantaget från den regionala skatten på drivkraft, ålägga den offentliga myndighet som har uppburit denna skatt att återbetala den till den skattskyldige om den fastställer att det, rättsligt eller faktiskt, inte är möjligt för den offentliga myndighet som har uppburit denna skatt att av den skattskyldige som omfattas av undantaget kräva att han skall betala in denna skatt?

3) Skall en skatt på drivkraft för motorer som används för transport av industrigas, i sådana högtryckskledningar som innebär att kompressorstationer måste användas, anses vara en avgift med motsvarande verkan som är förbjuden enligt artikel 25 och följande artiklar i den konsoliderade versionen av fördraget, eftersom det *de facto* tycks vara så att den uppbärs av en region eller en kommun vid transport av industrigas utanför deras territoriella gränser, medan transport av naturgas under samma förhållanden är undantagen från en sådan skatt?

4) Skall en skatt på drivkraft för motorer som används för transport av industrigas i ledningar med mycket högt tryck, som innebär att kompressorstationer måste användas, anses vara en sådan intern skatt eller avgift som är förbjuden enligt artikel 90 EG och följande artiklar i fördraget, eftersom transport av naturgas är undantagen från denna skatt?

5) Kan, i det fall föregående frågor besvaras jakande, den skattskyldige som har betalat skatt på drivkraft, ansöka om återbetalning av denna skatt från och med den 16 juli 1992, den dag då domen i målet Legros m.fl. avkunnades?" [2]

Förfarandet vid domstolen

20. Domstolens ordförande beslutade den 21 juli 2005 att förena målen C-393/04 och C-41/05 vad gäller det muntliga förfarandet och domen.

21. Sökanden, provinsen Liège, kommunen Seraing, den belgiska regeringen och kommissionen har lämnat skriftliga yttranden i det ena eller i det andra målet, och samtliga har därefter även avgett yttranden vid förhandlingen den 13 oktober 2005.

2 — Dom av den 16 juli 1992 i mål C-163/90, Administration des douanes et droits indirects mot Legros m.fl. (REG 1992, s. I-4625; svensk specialutgåva, volym 13, s. I-53).

IV — Rättslig bedömning

Den första frågan (målen C-393/04 och C-41/05)

22. Genom den enda frågan från Cour d'appel, och genom den första frågan som Tribunal de première instance har ställt till domstolen, har de hänskjutande domstolarna i huvudsak begärt att domstolen skall klargöra huruvida de undantag från skatten (den kommunala i det första fallet och den regionala i det andra fallet) på drivkraft som endast främjar motorer som används i kompressorstationer för naturgas (nedan kallade de omtvistade åtgärderna), utgör statligt stöd i den mening som avses i EG-fördraget.

Domstolens behörighet

23. Inledningsvis har dock kommunen Seraing, provinsen Liège, den belgiska regeringen (nedan kallade de belgiska myndigheterna) och kommissionen ifrågasatt huruvida frågan kan upptas till sakprövning. De har därvid invänt att Air Liquide inte i något av de två nationella förfarandena, vid den hänskjutande domstolen har yrkat att ett förmodat rättsstridigt stöd skall återkrävas av mottagarna av detta, utan endast att de belopp som företaget betalat såsom i sig lagliga skatter skall återbetalas.

24. Denna typ av återbetalning är enligt deras mening dock utesluten på grund av en bestämd rättspraxis från domstolen. Enligt denna kan "[d]en som är skyldig att utge en obligatorisk skatt eller avgift ... inte slippa sin betalningsskyldighet genom att ett undantag som är riktat till andra personer anses vara statligt stöd". [3] Eftersom de hänskjutande domstolarna således inte kan verkställa sökandens yrkanden har en dom från domstolen avseende de omtvistade åtgärdernas eventuella karaktär av stöd ingen inverkan på avgörandet av målen vid de nationella domstolarna.

25. Just av detta skäl har domstolen, i en rad mål rörande krav på återbetalning av skatter som liknar de skatter som här är i fråga, för övrigt förklarat att den inte är behörig att avgöra frågor avseende huruvida den ifrågavarande åtgärden utgör ett stöd. [4]

26. Jag erinrar först om att enligt domstolens välkända och fasta rättspraxis ankommer det uteslutande på den nationella domstolen att, mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i varje enskilt mål, bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt som relevansen av de frågor som ställs till domstolen.

3 — Dom av den 20 september 2001 i mål C-390/98, Banks (REG 2001, s. I-6117), punkt 80. Principen har bekräftats genom dom av den 13 juni 2002 i de förenade målen C-430/99 och C-431/99, Sea-Land Service och Nedlloyd Lijnen (REG 2002, s. I-5235), punkt 47.

4 — De belgiska myndigheterna och kommissionen har särskilt hänvisat till dom av den 9 mars 2000 i mål C-437/97, EKW och Wein & Co. (REG 2000, s. I-1157), punkterna 53–54, och av den 13 juli 2000 i mål C-36/99, Idéal Tourisme (REG 2000, s. I-6049), punkterna 26–29.

Domstolen kan endast undantagsvis fastställa att den saknar behörighet, nämligen "när det på ett uppenbart sätt framgår att [en] tolkning eller bedömning av en gemenskapsrättslig regels giltighet ... saknar samband med förfarandets förlopp eller syftet med tvisten vid den nationella domstolen". [5]

27. Frågan skall således ställas huruvida detta villkor är uppfyllt i förevarande fall, och särskilt huruvida frågan om de omtvistade åtgärderna har karaktär av stöd eller inte *uppenbart* saknar relevans för avgörandet av de vid de hänskjutande domstolarna anhängiggjorda målen.

28. Enligt min mening skall denna fråga besvaras nekande, på samma sätt som jag i målet Ferring besvarade den franska regeringens likadana invändning om rättegångshinder nekande (som därefter inte heller godtogs av domstolen). [6]

29. På samma sätt som i det målet, påpekar jag att även här avser de nationella domstolarna uteslutande (i mål C-393/04) eller i huvudsak (i mål C-41/05) frågan om de omtvistade åtgärdernas karaktär av stöd, och att en dom av domstolen i denna fråga således redan i sig kan vara ändamålsenlig för ett sådant beslut.

30. Bortsett från detta tror jag dock att denna nytta kvarstår, även för det fall slutsatsen skall dras att det inte är möjligt att bifalla ett yrkande om återbetalning av den typ som har framförts av Air Liquide, vilket de belgiska myndigheterna och kommissionen har gjort gällande och jag har föreslagit (se nedan punkterna 58–76).

31. Jag erinrar om att enligt fast rättspraxis påverkas "giltigheten av rättsakter om genomförande av stödåtgärder ... av om de nationella myndigheterna åsidosätter artikel [88.3] sista meningen i fördraget. De nationella domstolarna *skall* för de enskilda som kan åberopa ett sådant åsidosättande säkerställa att *alla slutsatser* härav kommer att dras i enlighet med nationell rätt både vad gäller giltigheten av de rättsakter som utfärdats för genomförandet av stödåtgärderna och vad gäller återkrävande av sådant finansiellt stöd som beviljats i strid med

5 — Domen i det ovannämnda målet Idéal Tourisme, punkt 20. För ett liknande resonemang, se exempelvis dom av den 25 oktober 2005 i mål C-350/03, Schulte (REG 2005, s. I-9215), punkt 43, av den 5 oktober 1995 i mål C-125/94, Aprile (REG 1995, s. I-2919), punkterna 16–17, och av den 15 december 1995 i mål C-415/93, Bosman m.fl. (REG 1995, s. I-4921), punkt 59.

6 — Förslag till avgörande föredraget den 8 maj 2001 i mål C-53/00, Ferring (REG 2001, s. I-9067), punkterna 22–23. För ett liknande resonemang, se även dom av den 8 november 2001 i mål C-143/99, Adria-Wien Pipeline och Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke (REG 2001, s. I-8365), av den 29 april 2004 i mål C-308/01, GIL Insurance m.fl. (REG 2004, s. I-4777), och av den 14 april 2005 i de förenade målen C-128/03 och C-129/03, AEM (REG 2005, s. I-2861). Se dock domarna i de ovan i fotnot 4 nämnda målen.

denna bestämmelse eller med eventuella interimistiska åtgärder". [7]

32. Detta innebär att om det fastställs att de omtvistade åtgärderna utgör stöd, skall de nationella domstolarna vidta alla de åtgärder som behövs för att skydda de rättssubjekt som skadas av det förhållandet att undantag från skatten beviljas. Det innebär dessutom att om dessa domstolar, såsom i förevarande fall, inte kan bifalla den yrkade specifika åtgärden, upphör därmed inte skyldigheten att säkerställa sådana andra former av skydd som eventuellt ges enligt den nationella rätten (exempelvis vidtagande av interimistiska åtgärder för att upphäva verkan av rättsstridiga undantag).

33. Detta utan att räkna med att sökanden kan ha intresse av att även erhålla en dom, i vilken det endast fastställs att åtgärden utgör ett rättsstridigt stöd, eftersom den bland annat kan ge sökanden möjlighet att begära att kommissionen beslutar om återbetalning av stödet, eller också — självklart om villkoren inte är uppfyllda — att vid den nationella domstolen väcka talan om illojal konkurrens mot de företag som har mottagit stödet, eller en skadeståndstalan mot staten för åsidosättande av de skyldigheter som följer av gemenskapsrätten. [8]

34. Enligt min mening kan således frågan från de hänskjutande domstolarna inte anses *uppenbart* sakna samband med målen vid de nationella domstolarna, och följaktligen skall kommissionens och de belgiska myndigheternas invändningar om rättegångshinder avslås.

Prövning i sak

35. Jag övergår således till att behandla frågan huruvida de omtvistade åtgärderna utgör statligt stöd till förmån för de företag som är undantagna från skatten på drivkraft, i den mening som avses i artikel 87.1 EG.

36. Air Liquide har besvarat denna fråga jakande, eftersom de villkor som vanligen krävs för en liknande bedömning är upp-

7 — Dom av den 21 november 1991 i mål C-354/90, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires och Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, kallat Saumon (REG 1991, s. I-05505; svensk specialutgåva, volym 11, s. 463), punkt 12. Min kursivering. För ett liknande resonemang, se exempelvis dom av den 27 november 2003 i de förenade målen C-34/01 och C-38/01, Enirisorse (REG 2003, s. I-14243), punkt 42, och av den 21 juli 2005 i mål C-71/04, Xunta de Galicia (REG 2005, s. I-0000), punkterna 49–50.

8 — Se domen i det ovannämnda målet Banks, punkt 80. Se även generaladvokaten Tesauros förslag till avgörande av den 19 september 1989 i mål 142/87, Belgien mot kommissionen (REG 1990, s. I-959; svensk specialutgåva, volym 10, s. 369), punkt 7, och generaladvokaten Jacobs förslag till avgörande av den 29 november 2005 i mål C-368/04, Transalpine Ölleitung in Österreich, dom av den 5 oktober 2006 (ej publicerad i rättsfallssamlingen ännu), punkt 86.

fyllda i förevarande fall. Skatteundantagen i fråga är nämligen dels finansierade med hjälp av offentliga medel, dels ägnade att ge de företag som omfattas av dem en selektiv ekonomisk förmån (sökanden har i detta avseende angett att endast två företag kan omfattas av de aktuella undantagen, nämligen S.A. Fluxys, såvitt avser regionalskatten, och S.A. Distrigaz, såvitt avser kommunalskatten). Skatteundantagen kan dessutom framkalla snedvridning av konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna. Marknaden för produktion, transport och distribution av naturgas karaktäriseras nämligen, i och med liberaliseringen av energisektorn, av en betydande gränsöverskridande handel, varför ett stöd som beviljas vissa företag som är verksamma inom dessa sektorer måste få de angivna effekterna.

37. Kommunen Seraing och provinsen Liège samt den belgiska regeringen har, med i stor utsträckning likartade argument, däremot hävdat att dessa åtgärder inte utgör statligt stöd i den mening som avses i fördraget. Anledningen till detta är framför allt att åtgärderna inte kan framkalla snedvridning av konkurrensen, eller påverka handeln mellan medlemsstaterna. De företag som bedriver lokal verksamhet inom gassektorn i Belgien är nämligen fortfarande verksamma inom ramen för en monopolsituation, med den följden att det dem emellan inte föreligger någon riktig konkurrenssituation.

38. Jag skall först erinra om att enligt domstolens fasta rättspraxis skall det för bedömningen av huruvida en offentlig åtgärd utgör statligt stöd kontrolleras att följande fyra kumulativa villkor är uppfyllda: i) åtgärden skall ge vissa företag eller viss produktion en selektiv förmån, ii) förmånen skall beviljas direkt eller indirekt med hjälp av statliga medel, iii) åtgärden skall snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen, och iv) den skall kunna inverka på handeln mellan medlemsstaterna. [9]

39. i) Vad avser det första villkoret är det enligt min mening uppenbart att de omtvistade åtgärderna ger de företag som omfattas av de ifrågavarande undantagen en förmån. Jag erinrar om att enligt fast rättspraxis omfattar "begreppet stöd inte enbart ... sådana konkreta förmåner som subventioner utan även ingripanden som på olika sätt minskar de kostnader som normalt belastar företagets budget och som därigenom, utan att det är fråga om subventioner i strikt bemärkelse, är av samma karaktär och har identiskt lika effekter". [10]

9 — Se, exempelvis, dom av den 14 september 1994 i de förenade målen C-278/92–C-280/92, Spanien mot kommissionen (REG 1994, s. I-4103), punkt 20, av den 16 maj 2002 i mål C-482/99, Frankrike mot kommissionen (REG 2002, s. I-4397), punkt 68, och av den 24 juli 2003 i mål C-280/00, Altmark Trans och Regierungspräsidium Magdeburg (REG 1993, s. I-7747), punkt 74.

10 — Dom av den 19 maj 1999 i mål C-6/97, Italien mot kommissionen (REG 1999, s. I-2981), punkterna 16-17. Se även dom av den 15 mars 1994 i mål C-387/92, Banco Exterior de Espana (REG 1994, s. I-877), punkt 14, och av den 1 december 1998 i mål C-200/97, Ecotrade (REG 1998, s. I-7907), punkt 34.

40. Detta är särskilt fallet med åtgärder som, även om de såsom i förevarande fall inte ger upphov till utbetalning av statliga medel, ger "vissa företag undantag från skattskyldighet och som ... försätter stödmottagarna i en finansiell situation som är fördelaktigare än den situation som övriga skattskyldiga befinner sig i". [11]

41. Det är dessutom fråga om en selektiv förmån, eftersom undantagen endast gäller de företag som är verksamma inom naturgassektorn.

42. I detta avseende är det enligt min mening inte möjligt att tillämpa den rättspraxis — som för övrigt inte åberopats av de myndigheter som är svarande — enligt vilken de skillnader inte är selektiva (och därför inte omfattas av begreppet stöd i den mening som avses i artikel 87 EG) som, även om de faktiskt gynnar vissa företag eller verksamhetssektorer, "motiveras av det relevanta systemets karaktär och allmänna systematik". [12] Denna kategori kan även omfatta skillnader på skatteområdet. Detta gäller dock under förutsättning att de dikterats av krav på logik i skattesystemet, [13] och inte endast av allmänna syften och av mål som staten med vidtagandet av den ifrågavarande åtgärden har eftersträvat [14].

43. I förevarande fall motiveras de omtvistade åtgärderna dock av hänsyn som svårligen kan anses ha samband med skäl som är grundade på skattesystemet. Som den belgiska regeringen uttryckligen har klargjort vid förhandlingen är det nämligen fråga om åtgärder som från och med början av sjuttiotalet (eller till följd av oljekrisen) har införts uteslutande i syfte att gynna i förhållande till oljan alternativa energikällor och göra de företag som är verksamma inom sektorn för naturgas till föremål för en gynnsammare behandling i skattehänseende.

44. ii) Enligt min mening är det likaledes uppenbart att förmånen i fråga har finansierats med hjälp av statliga medel. Det räcker att i detta avseende påpeka att de belgiska myndigheterna på grundval av de aktuella undantagen i praktiken har avstått från att uppbära skatteintäkter som de annars skulle ha uppburit. Dessa åtgärder har därför inneburit en ytterligare kostnad för staten.

11 — Ibidem.

12 — Domen i det ovannämnda målet Adria-Wien Pipeline, punkt 42. Se, för ett liknande resonemang, även dom av den 2 juli 1974 i mål 173/73, Italien mot kommissionen (REG 1974, s. 709; svensk specialutgåva, volym 2, s. 321), punkt 33, av den 26 september 2002 i mål C-351/98, Spanien mot kommissionen (REG 2002, s. I-8031), punkt 42.

13 — Se särskilt domen i det ovannämnda målet GIL Insurance, i vilken domstolen ansåg att den åtgärd var "berättigad, med hänsyn till arten och systematiken i det system i den nationella ordningen för beskattning av försäkringar", vars syfte var att "bekämpa sådana beteenden som är ägnade att dra nytta av den skillnad som förelåg mellan standardskattesatsen för [skatten på försäkringspremier] och mervärdesskattesatsen genom att ändra de fastställda priserna för hyra eller försäljning av apparater och för de försäkringar som är knutna till dessa transaktioner"(punkt 74).

14 — Se, exempelvis, dom av den 26 september 2002 i det ovannämnda målet Spanien mot kommissionen, i vilken domstolen underkände den spanska regeringens argument att en åtgärd, som var avsedd att underlätta utbyte av industriella fordon, kunde undgå att kvalificeras som statligt stöd på grund av att åtgärden hade som mål att förbättra miljöskyddet och vägsäkerheten (punkt 43).

45. iii) Resonemanget vad avser frågan huruvida villkoret avseende de ifrågavarande åtgärdernas konkurrensbegränsande effekter föreligger är enligt min mening däremot mer komplicerat.

46. I princip bör svaret vara jakande, särskilt om man utgår från konstaterandet att domstolen i denna fråga har ett mycket vittgående synsätt. Enligt fast rättspraxis snedvrider åtgärder — sådana som de ifrågavarande undantagen — som "syftar till att befria ett företag från kostnader som detta normalt borde ha burit inom ramen för den löpande driften eller dess normala verksamhet, ... i princip konkurrensvillkoren". [15] Domstolen har dessutom angett att detta villkor är uppfyllt även om snedvridningen av konkurrensen endast är potentiell. [16]

47. Jag måste dock erinra om att de belgiska myndigheterna i detta mål tidigare har bestritt att konkurrensen skulle kunna snedvridas, eftersom de har framhållit att de företag som mottagit det påstådda stödet (Distrigaz och Fluxys) är verksamma inom sådana sektorer som sektorerna för transport, distribution och leverans av gas, som kännetecknas av ett lagligt monopol, och således per definition inte är utsatta för konkurrens.

48. Även om samtliga tillgängliga uppgifter inte gör det möjligt att ge ett säkert svar på denna fråga, talar enligt min mening vissa omständigheter som framgår av handlingarna i målet för ett annat resonemang än det som de belgiska myndigheterna har framfört. Därav framgår nämligen att de företag som omfattades av den omtvistade åtgärden konkurrerade med andra aktörer på de relevanta marknaderna, även om det ännu var i begränsad omfattning.

49. Det framgår till exempel av ett nyligen meddelat beslut av det belgiska konkurrensrådet — som bifogats kommunen Seraings yttrande — att medan Distrigaz "innan liberaliseringen av gasmarknaden genomfördes hade monopol på leveranserna", befann sig företaget efter liberaliseringen i en "monopolliknande" ställning. I samma beslut påpekade konkurrensrådet likaledes att Fluxys "på marknaden för transport av naturgas hade en *monopolliknande ställning som dock inte följde av bestämmelser i lag*". [17]

15 — Dom av den 19 september 2000 i mål C-156/98, Tyskland mot kommissionen (REG 2000, s. I-6857), punkt 30. Se även däri angiven rättspraxis.

16 — Se dom av den 17 september 1980 i mål 730/79, Philip Morris mot kommissionen (REG 1980, s. 2671; svensk specialutgåva, volym 5, s. 303), punkterna 11–12, av den 10 juli 1986 i mål 40/85, Belgien mot kommissionen (REG 1986, s. 2321), punkt 22. Se även förstainstansrättens dom av den 30 april 1998 i mål T-214/95, Het Vlaamse Gewest mot kommissionen (REG 1998, s. II-717), punkt 46, och av den 30 januari 2002 i mål T-35/99, Keller och Keller Meccanica mot kommissionen (REG 2002, s. II-261), punkt 85.

17 — Beslut nr 2003-C/C-31 av den 7 april 2003 i *Revue Trimestrielle de Jurisprudence 2003/02*, s. 15 och följande sidor, punkt 6.2.1. Min kursivering.

50. Vidare erinrar jag, i samma hänseende, om att det i ett beslut av kommissionen — som kommunen Seraing också hänvisar till i sin inlaga — påpekas hur Distrigaz inom sektorn för gasdistribution har mött en växande konkurrens från olika företag som är verksamma på den belgiska marknaden. I beslutet påpekas att ytterligare konkurrenter i framtiden kan komma att inträda på denna marknad. [18]

51. Det skall tilläggas att de företag som omfattas av åtgärden i Belgien inte endast bedriver verksamhet för transport, distribution och leverans av naturgas, utan de erbjuder en hel råd kompletterande och underordnade tjänster (till exempel lagring, hjälp och rådgivning åt kunder), tjänster som obestridligen tillhandahålls i ett system för fri konkurrens.

52. Det framgår slutligen av handlingarna i målet att samma infrastruktur som Distrigaz och Fluxys använder för den verksamhet som påstås drivas i ett monopolsystem används, inom ramen för utbudet av tjänster för transit genom det belgiska territoriet, för leverans av naturgas till konsumenter i andra medlemsstater, det vill säga vid internationella transporter beträffande vilka de företag som omfattas av undantaget klart konkurrerar med olika aktörer som är etablerade i andra länder i Europeiska unionen.

53. Mot bakgrund av alla dessa omständigheter anser jag snarare att de stödåtgärder som beviljats de stödmottagande företagen åtminstone potentiellt kan framkalla snedvridning av konkurrensen inom ekonomiska sektorer, i vilka det såväl nationellt som internationellt råder normal konkurrens. Undantagen från skatt, som innebär att dessa företag befrias från skattekostnader som de annars skulle ha burit, kan nämligen påverka det slutliga priset på de olika produkter eller tjänster som de erbjuder.

54. iv) Vad slutligen avser de ifrågavarande åtgärdernas inverkan på handeln mellan medlemsstaterna erinrar jag om att i motsats till vad de belgiska myndigheterna tycks hävda kan ett stöd inverka på handeln mellan medlemsstaterna, även om stödmottagaren endast är verksam lokalt eller regionalt och inte deltar i den gränsöverskridande handeln. Till följd av stödet kan den verksamhet som bedrivs av den ovannämnda stödmottagaren förbli oförändrad eller även öka, med den följden att möjligheterna för företag som är etablerade i andra medlemsstater att gå in på marknaden i det berörda landet minskar. [19]

18 — Kommissionens beslut K/2003/582 av den 13 februari 2003, ärendena nr COMP/M.3075, 3076, 3077, 3078, 3079 och 3080, ECS mot Intercomunale IVEKA m.fl., punkterna 39–40.

19 — Se, exempelvis, domen i det ovannämnda målet Altmark, punkterna 78 och 82.

55. Detta gäller särskilt i fråga om en marknad, såsom gasmarknaden, som — till följd av ikraftträdandet av gemenskapens andra direktiv om liberalisering av gasmarknaden [20] — kännetecknas av en ökande grad av konkurrens, även på det gränsöverskridande planet. Ett stöd, som såvitt det är begränsat och som beviljats på en sådan marknad, riskerar således att utgöra ett ytterligare hinder för ett effektivt öppnande av denna sektor och följaktligen även skada handeln mellan medlemsstaterna.

56. Mot bakgrund av det ovan anförda anser jag att alla förutsättningarna i artikel 87.1 EG är uppfyllda och att de aktuella undantagen därför utgör ett statligt stöd i den mening som avses i denna bestämmelse.

57. Jag föreslår således att domstolen skall svara de hänskjutande domstolarna att undantagen från de kommunala och regionala skatterna på drivkraft, som endast främjar de motorer som används i naturgasstationer utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 EG.

20 — Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/55/EG av den 26 juni 2003 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 98/30/EG (EGT L 176, s. 57).

Den andra frågan (mål C-41/05)

58. Genom sin andra fråga vill Tribunal de première instance att domstolen skall klargöra huruvida en nationell domstol, vid vilken talan har väckts av en skattskyldig som inte har omfattats av det aktuella undantaget från skatten, kan ålägga den offentliga myndigheten att återbetala de skatter som denne skattskyldige har erlagt, om det fastställs att den offentliga myndigheten, rättsligt eller faktiskt, inte kan återkräva stödet av dem som mottagit det.

59. Frågan har uppkommit till följd av att det, enligt Air Liquide, i förevarande fall är absolut omöjligt att återkräva det oförenliga stödet. Att återkräva stödet av de stödmottagande företagen skulle — eftersom stödet utgörs av ett undantag från skatt — innebära att dessa påfördes skatter från vilka de för tillfället är undantagna. Ett beslut av den nationella domstolen i detta avseende strider enligt Air Liquides uppfattning mot den belgiska författningen, och särskilt mot artikel 170.1 i denna, i vilken det föreskrivs att skatter som staten uppbär skall vara införda genom lag. Det enda sättet att återställa den tidigare situationen är således att ålägga den offentliga myndigheten att betala tillbaka de skatter som de företag som inte har omfattats av undantaget felaktigt har erlagt.

60. De belgiska myndigheterna och kommissionen har avvisat denna lösning och hävdat att återbetalningen av uppburna skatter inte får till följd att eventuella konkurrensbegränsande effekter av åtgärden undanröjs utan tvärtom att stödets tillämpningsområdet vidgas och således att åsidosättandet av konkurrensreglerna i ett visst avseende förvärras. Kommissionen har angett att Air Liquide, i stället för att yrka återbetalning av vad som betalats med stöd av den omtvistade skatten, borde ha vidtagit rättsliga åtgärder för att staten skulle åläggas att återkräva det stöd som rättsstridigt beviljats de företag som olagligen omfattats av undantaget från skatt.

61. Inledningsvis finner inte jag heller att Air Liquides argument är övertygande, och detta av två skäl.

62. För det första är enligt min mening de omständigheter som sökanden har åberopat inte sådana att de gör det omöjligt att återkräva den eventuellt rättsstridiga stödåtgärden.

63. Domstolen har som bekant redan i allmänna ordalag, och just med hänsyn till återkrav av rättsstridigt stöd, fastställt att "en stat inte kan åberopa *bestämmelser, praxis eller förhållanden i sin nationella rättsordning* som grund för att åsidosätta sina skyldigheter enligt gemenskapsrätten". [21]

64. Vidare har domstolen också särskilt svarat på en liknande invändning som den som Air Liquide har framfört. Efter att ha erinrat om att "avskaffandet av ett rättsstridigt stöd med hjälp av återkrav är den logiska följden av att det fastställs att stödet är rättsstridigt [och att] denna följd inte kan bero på den form i vilken stödet har beviljats", påpekade domstolen nämligen att "om det är fråga om ett stöd som beviljats i form av undantag från skatt och vars rättsstridighet vederbörligen har fastställts, är det oriktigt att hävda ... att återkravet av det ifrågavarande stödet med nödvändighet skall ta formen av en retroaktiv beskattning, som i sig visar sig vara helt omöjlig att genomföra". I själva verket "[skall] myndigheterna endast vidta de åtgärder som krävs för att ålägga de företag som omfattas av stödet att betala in belopp, vars storlek motsvarar storleken av det undantag från skatt som rättsstridigt beviljats dem". [22]

65. Det skall med andra ord, i motsats till vad Air Liquide har hävdat, anses att i fall som det förevarande fallet innebär ett eventuellt beslut av den nationella domstolen

21 — Se dom av den 21 februari 1990 i mål C-74/89, kommissionen mot Belgien (REG 1990, s. I-491), punkt 8. Min kursivering. Se även dom av den 14 november 1989 i mål 14/88 Italien mot kommissionen (REG 1989, s. I-3677), punkt 25.

22 — Dom av den 10 juni 1993 i mål C-183/91, kommissionen mot Grekland (REG 1993, s. I-3131), punkterna 15–17.

att återkräva stödet inte att en "icke existerande" skatt skall tillämpas på de undantagna företagen, utan endast att den bestämmelse enligt vilken undantaget beviljats åsidosätts (och att det "vanliga" skattesystemet således tillämpas), i förening med en skyldighet för den myndighet som har utdelat stödet att undanröja följderna av sitt rättsstridiga beteende genom att av stödmottagarna återkräva belopp motsvarande dem som myndigheten rättsstridigt har avstått från.

66. Domstolen har dock redan även avgjort mål om ansökningar om återbetalning av den typ som sökanden har ingett i förevarande mål. Domstolen har ansett att den kunnat bifalla dem endast i det fall stödet finansieras med hjälp av så kallade skatteliknande avgifter, det vill säga när det statliga stödet utgörs av tilldelning, i form av subventioner till förmån för vissa rättssubjekt, av medel som insamlats tack vare en skatt som specifikt införts för detta syfte (den skatteliknande avgiften). [23]

67. I dessa fall är det de avgifter som företagen betalat, i form av en sådan skatt, som finansierar den offentliga stödåtgärden. Det föreligger med andra ord ett "tvingande samband" mellan den införda skatten och den skatteförmån som beviljats vissa rättssubjekt. [24] Det är alltså av detta skäl som domstolen har medgett återbetalning av skatten, eftersom det förhållandet att stödet eventuellt är rättsstridigt måste utsträckas till att omfatta skatteåtgärden över huvud taget, eftersom den utgör "en integrerad del" av det stödet.

68. Härav följer att de behöriga nationella myndigheterna, som har påpekat att ett stöd är rättsstridigt, för att återställa den tidigare situationen, inte endast skall vidta åtgärder gentemot de företag som felaktigt har omfattats av stödet (genom att besluta om återkrav av detta), utan även gentemot de företag som varit tvungna att finansiera ett rättsstridigt stöd (genom att besluta om återbetalning av vad dessa har betalat). [25]

69. I fråga om de fall där ett undantag från skatt beviljats har domstolen däremot uttryckligen uteslutit att den nationella domstolen skulle kunna bifalla ansökningar om återbetalning av inbetalade skatter. Det följer nämligen av fast rättspraxis att i dessa fall kan "[d]en som är skyldig att utge en obligatorisk skatt eller avgift ... inte slippa sin betalningsskyldighet genom att ett

23 — Se, exempelvis, dom av den 21 oktober 2003 i de förenade målen C-261/01 och C-262/01, Van Calster och Cleeren (REG 2003, s. I-2249), punkterna 53–54.

24 — I fråga om betydelsen av detta samband mellan skatten och stödåtgärden, se dom av den 13 januari 2005 i mål C-174/02, Streekgewest (REG 2005, s. I-85), punkt 22. Se även dom av den 27 oktober 2005 i de förenade målen C-266/04–C-270/04, C-276/04 och C-321/04–C-325/04, Nazairdis (REG 2005, s. I-9481), punkterna 40–41.

25 — I denna fråga se domen i det ovannämnda målet Enirisorse, punkterna 44–45.

undantag som är riktat till andra personer anses vara statligt stöd" [26] eller "erhålla återbetalning av den skatt som erlagts" [27].

70. Anledningen härtill är att det här inte är skatteåtgärden i sig, utan undantaget till förmån för vissa skattskyldiga som utgör en rättsstridig åtgärd. [28] Det är just detta undantag, och endast den aspekten av skatteåtgärden, som de sökande som har hävdat att det föreligger ett stöd skall bestrida. [29]

71. Enligt min mening är det dock uppenbart att förevarande fall just omfattas av den sistnämnda kategorin. Såsom har framgått ovan utgörs stödet i förevarande fall av det undantag från skatten på drivkraft som provinsen Liège beviljat de företag som är verksamma inom naturgassektorn.

72. Jag påpekar dessutom att de belopp som betalats av Air Liquide och av andra skattskyldiga som skatt på drivkraft inte tjänar till att finansiera en stödåtgärd, utan endast är avsedda för de regionala skattemyndigheternas balansräkning. I motsats till fallen med de skatteliknande avgifterna omfattas med andra ord de belopp som uppbärs med stöd av den omtvistade skatten inte av ett ändamålskrav.

73. Jag tillägger att skatten på drivkraft och undantaget som beviljats till förmån för de företag som är verksamma inom naturgassektorn utgör klart skilda och oberoende åtgärder. Den belgiska regeringen har vid förhandlingen bekräftat att en skatt på drivkraft införts av flera belgiska regionala myndigheter långt innan de omtvistade undantagen infördes. Till skillnad således från den skatt som var föremålet i målet Boiron (som jag har nämnt ovan, i fotnot 29) är införandet av den omtvistade skatten inte en ändamålsenlig åtgärd för att bevilja en stödåtgärd med avseende på de företag som är verksamma inom naturgassektorn. Såsom jag just har påpekat innebär denna tvärtom att det införs en allmän skatt som är avsedd att öka myndigheternas intäkter.

74. Det är således just de ovannämnda undantagen (som införts först från och med sjuttiotalet) som har inneburit att det skapats en ekonomisk förmån för de företag som är verksamma inom naturgassektorn. Det är därför denna del av skatteåtgärden som Air Liquide borde ha ifrågasatt och krävt att den

26 — Domen i det ovannämnda målet Banks, punkt 80. För ett liknande resonemang, se domarna i de ovannämnda målen EKW, punkt 52, och Idéal Tourisme, punkt 20.

27 — Domen i det ovannämnda målet Nazairdis, punkt 44.

28 — I denna fråga se särskilt generaladvokaten Stix-Hackls förslag till avgörande av den 14 juli 2005 i det ovannämnda målet Nazairdis, punkt 38.

29 — Däremot skulle lösningen ha varit en annan om själva påförandet av skatten var rättsstridigt, eftersom det syftade till att skapa en oskälig situation till förmån för vissa rättssubjekt, såsom skett i målet Boiron, som är föremål för ett förslag till avgörande som jag föredragit i dag (och som jag hänvisar till för ytterligare kommentarer i denna fråga). I det fallet är det nämligen fråga om en skatt som utformats som en "asymmetrisk" avgift, eftersom den endast avses omfatta vissa ekonomiska aktörer och inte andra ekonomiska aktörer som konkurrerar med de förstnämnda, och som införts just och endast för att skapa en förmånssituation för de företag som inte omfattas av denna skatt. På så sätt fastställs ett nära samband mellan skatt och stöd, som de två sidorna av samma mynt, eftersom den förmån som beviljas de företag som inte omfattas av skatten exakt motsvarar den förmån som skapats för de företag som är beskattade. I ett liknande fall är det således själva påförandet av skatten som mot bakgrund av de gemenskapsrättsliga bestämmelserna om stöd kan anses vara rättsstridigt.

skulle avskaffas och att stödet skulle återkrävas av stödmottagarna. Då sökanden i stället valde att kräva återbetalning av de belopp som betalats till provinsen Liège har den till slut ifrågasatt lagenligheten av skatteåtgärden i sin helhet.

75. Jag påpekar till sist att ett fastställande, i ett fall som det förevarande, av att skatteåtgärden i sin helhet är ogiltig till slut får en obehövlig och inte det minsta motiverad effekt på de offentliga finanserna. Medan skatten på drivkraft utgör en allmän skatt med ett omfattande tillämpningsområde, främjar det ifrågasatta undantaget ett ytterst begränsat antal företag. Att välja lösningen med en allmän återbetalning, såsom Air Liquide har krävt, i stället för att återkräva stödet av stödmottagarna, innebär följaktligen att staten (eller dess regionala myndigheter) förlorar betydande skatteintäkter, och detta endast på grund av att de företag som är verksamma på en viss marknad (hypotetiskt) felaktigt har undantagits från skatt. [30]

76. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag därför att domstolen skall besvara den andra frågan från Tribunal de première instance så att företag som påförts en skatt, såsom skatten på drivkraft, inte — för att erhålla återbetalning av de belopp som erlagts såsom sådan skatt — med framgång kan göra gällande att ett undantag från denna skatt till förmån för andra rättssubjekt utgör ett statligt stöd.

Den tredje frågan (mål C-41/05)

77. Genom sin tredje fråga vill Tribunal de première instance att domstolen skall klargöra huruvida skatten på drivkraft skall anses vara en skatt med motsvarande verkan som en tull, och som är förbjuden enligt artikel 25 EG, eftersom denna *de facto* uppbärs av en region eller av en kommun i samband med transport av industrigas utanför deras territoriella gränser, medan transporten av naturgas under samma förhållanden är undantagen från sådan skatt.

78. Air Liquide å ena sidan och kommissionen och de belgiska myndigheterna å andra sidan har gett totalt skiljaktiga svar på denna fråga. Air Liquide anser att alla villkoren enligt artikel 25 EG är uppfyllda här, medan kommissionen och de belgiska myndigheterna har hävdat motsatsen.

30 — Se generaladvokaten Jacobs förslag till avgörande i det ovannämnda målet Transalpin Ölleitung in Österreich, punkterna 83 och 90.

79. Jag skall börja med att erinra om att enligt denna bestämmelse skall "[t]ullar på import och export samt avgifter med motsvarande verkan ... vara förbjudna mellan medlemsstaterna. Detta förbud skall tillämpas även på tullar av fiskal karaktär."

80. Med avgift med motsvarande verkan enligt denna bestämmelse avses således en avgift som, i likhet med en tull, tillämpas på import eller export, och alltså på grund av, eller i samband med, att en viss vara passerar gränsen mellan medlemsstater. [31]

81. Det måste dock konstateras att den aktuella skatten inte utkrävs på grund av att en viss gräns har överskridits. Såsom klart följer av artikel 3 i regionalförordningen är det inte det förhållandet att en gräns har passerats som utlöser skatten på drivkraft, utan det förhållandet att en motor används i ett yrkesmässigt sammanhang. Denna skatt påförs nämligen, inom hela territoriet för provinsen Liège, alla dem som använder motorer i samband med ekonomisk verksamhet.

31 — Se, exempelvis, dom av den 25 januari 1977 i mål 46/76, Bauhuis (REG 1977, s. 5; svensk specialutgåva, volym 3, s. 267), punkterna 9–10, av den 14 september 1995 i de förenade målen C-485/93 och C-486/93, Simitzi mot Dimos Kos (REG 1995, s. I-2655), punkt 15, och av den 17 september 1997 i mål C-347/95, Fazende Pública mot UCAL (REG 1997, s. I-4911), punkt 18.

82. Jag föreslår därför att frågan skall besvaras så att en skatt på drivkraft, som den som införts av provinsen Liège, och som endast påförs motorer som används för transport av industrigas i sådana högtrycksledningar som innebär att kompressorstationer måste användas, inte utgör en avgift med motsvarande verkan, i den mening som avses i artikel 25 EG.

Den fjärde frågan (mål C-41/05)

83. Genom sin fjärde fråga vill Tribunal de première instance att domstolen skall klargöra huruvida skatten på drivkraft skall anses vara en sådan diskriminerande intern skatt som är förbjuden enligt artikel 90 EG och följande artiklar i fördraget.

84. Enligt Air Liquide är den omtvistade skatten diskriminerande, eftersom den endast berör användningen av de motorer som behövs för att pumpa in industrigas i underjordiska ledningar. Den missgynnar således denna typ av transport jämfört med andra transportsätt för industrigas, och särskilt transport via lastbil. Eftersom den gas som transporteras via lastbil i huvudsak är av inhemskt ursprung, medan den gas som transporteras i ledningarna till stor del är importerad, följer härav, enligt sökanden, att den omtvistade åtgärden främjar industrigas som produceras i Belgien till förfång för den industrigas som importeras.

85. Kommissionen och de belgiska myndigheterna har på ett genomgripande sätt invänt mot denna uppfattning med motiveringar som jag återkommer till inom kort.

86. Jag börjar med att erinra om att syftet med artikel 90 EG, som bekant, är att säkerställa den fria rörligheten för varor mellan medlemsstaterna under normala konkurrensförhållanden, genom att alla former av skydd som kan följa av interna skatter och avgifter som diskriminerar varor från andra medlemsstater förbjuds. Med andra ord är denna artikel "avsedd att garantera fullkomlig konkurrensneutralitet mellan inhemska och importerade produkter med avseende på interna skatter och avgifter". [32] Förbudet i denna bestämmelse skall således anses vara tillämpligt när en skattebestämmelse är av sådant slag att den avskräcker från import av varor med ursprung i andra medlemsstater till förmån för inhemska varor. [33]

87. Detta är enligt min mening dock inte fallet med den aktuella skatten. Genom denna skatt beskattas nämligen inte någon tillgång, utan utövandet av ekonomisk verksamhet (sådan verksamhet som medför användning av motorer) i provinsen Liège. Som den belgiska regeringen har bekräftat vid förhandlingen anses drivkraft av många regionala myndigheter vara ett ändamålsenligt kriterium för att fastställa de ekonomiska aktörernas skatteförmåga.

88. Enligt min mening är det därför uppenbart att den omtvistade skatten, såsom de belgiska myndigheterna och kommissionen har påpekat, tillämpas på grundval av ett skattekriterium som är objektivt, öppet och framför allt helt oberoende av vad de tillgångar som produceras eller används i samband med den ifrågavarande ekonomiska verksamheten har för ursprung (eller också destination).

89. Beskattningen av den gas med utländskt ursprung som Air Liquide transporterar är enligt min mening således en enbart indirekt och oförutsedd effekt, som beror på det sätt på vilket Air Liquide har beslutat att genomföra sin verksamhet för gastransporter (det vill säga genom användningen av ledningar som kräver användning av motorer). Såsom domstolen tidigare med rätta har påpekat är "den omständigheten att [en skatt] på olika sätt belastar olika företags produktionskostnader på grund av de speciella kännetecknen i dessa företags ekonomiska struktur ... utan betydelse för [artikel 90 EG]". [34]

32 — Dom av den 3 mars 1988 i mål 252/86, Bergandi mot Directeur général des impôts (REG 1988, s. 1343), punkt 24.

33 — Se, exempelvis, domen i det ovannämnda målet Bergandi, punkterna 24–25, dom av den 27 februari 1980 i mål 171/78, kommissionen mot Danmark (REG 1980, s. 447), punkt 5, och av den 7 december 1995 i mål C-45/94, Ayuntamiento de Ceuta (REG 1995, s. I-4385), punkt 29.

34 — Dom av den 28 januari 1981 i mål 32/80, Kortmann (REG 1981, s. 251), punkt 29.

90. Å andra sidan är det, såsom den belgiska regeringen har påpekat, fullt normalt att skatter på olika sätt belastar konkurrerande företag som inte har strukturerat sin affärs- eller industriverksamhet på samma sätt. Den vägskatt som påförs de lastbilar som behövs för vägtransporter av gas som produceras av Air Liquides konkurrenter belastar alltså sådana konkurrenter, men inte Air Liquide.

91. Att skatten inte har någon skyddseffekt förefaller dessutom vara uppenbart med tanke på att vilken som helst tillgång som produceras på territoriet i provinsen Liège, och för vars produktion företaget måste använda en motor, berörs av den omtvistade skatten. Medan samma tillgång som produceras i utlandet (rättare sagt utanför det regionala territoriet) och transporteras för att säljas i provinsen Liège inte beskattas.

92. Den omständigheten, som påpekats av den hänskjutande domstolen, att det ifrågavarande skattesystemet innebär att transporter av naturgas och transporter av industrigas behandlas olika i skattehänseende kan inte heller leda till någon annan lösning. Om så vore fallet, och även om det faktiskt föreligger konkurrens mellan de två produkterna, måste slutsatsen dras att den omtvistade skatten slutligen paradoxalt nog gynnar en importerad produkt, med andra ord naturgasen, i förhållande till en annan produkt beträffande vilken det även föreligger en inhemsk produktion, med andra ord industrigasen. Det följer dock av fast rättspraxis att en sådan typ av skatteåtgärd som är diskriminerande till förfång för inhemska produkter inte omfattas av tillämpningsområdet för artikel 90 EG. [35]

93. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag därför att domstolen skall svara den hänskjutande domstolen att en skatt på drivkraft, som den aktuella skatten, inte utgör en diskriminerande skatt i den mening som avses i artikel 90 i fördraget.

Den femte frågan (mål C-41/05)

94. Genom sin femte fråga vill Tribunal de première instance, för det fall att den tredje och den fjärde frågan besvaras jakande, få klarhet i huruvida den skattskyldige som har betalat skatten på drivkraft är berättigad att ansöka om återbetalning av denna skatt från och med den 16 juli 1992, den dag då domen i målet Legros m.fl. avkunnades.

35 — Se, exempelvis, dom av den 13 mars 1979 i mål 86/78, Peureux mot Services fiscaux de la Haute-Saône et du territoire de Belfort (REG 1979, s. 897; svensk specialutgåva, volym 4, s. 399), punkterna 32–33, och av den 27 februari 1980 i mål 68/79, Just (REG 1980, s. 501; svensk specialutgåva, volym 5, s. 31), punkterna 15–16.

95. I detta avseende konstaterar jag endast att då jag har fastställt att åtgärden i fråga inte kan utgöra en avgift med motsvarande verkan som en tull, i den mening som avses i artikel 25 EG, eller en diskriminerande intern skatt som är förbjuden enligt artikel 90 EG, behöver jag enligt min mening inte uttala mig i denna fråga.

V — Förslag till avgörande

96. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag därför att domstolen skall fastställa följande:

— *I mål C-393/04:*

Undantaget från en kommunalskatt på drivkraft, som endast främjar motorer som används i naturgasstationer, utgör ett statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 EG.

— *I mål C-41/05:*

1) Undantaget från en regionalskatt på drivkraft, som endast främjar motorer som används i naturgasstationer, utgör ett statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 EG.

2) De rättssubjekt som påförs en skatt som den skatt på drivkraft som provinsen Liège har infört genom regionalförordningarna av den 30 oktober 1998 och den 29 oktober 1999, kan inte — för att erhålla återbetalning av de belopp som erlagts såsom sådan skatt — med framgång göra gällande att ett undantag från denna skatt till förmån för andra rättssubjekt utgör ett statligt stöd.

3) En skatt på drivkraft som den som provinsen Liège har infört genom regionalförordningarna av den 30 oktober 1998 och den 29 oktober 1999 utgör inte en avgift med motsvarande verkan, i den mening som avses i artikel 25 EG.

4) En skatt på drivkraft som den som provinsen Liège har infört genom regionalförordningarna av den 30 oktober 1998 och den 29 oktober 1999 utgör inte en diskriminerande intern skatt, i den mening som avses i artikel 90 EG.